

Верховна Рада України; Закон від
19.01.2006 № 3369-IV

Документ **3369-15**, чинний, редакція від **19.01.2006** >>

З А К О Н У К Р А Ї Н И

Про внесення змін до Закону України
"Про карантин рослин"

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

Внести зміни до Закону України "Про карантин рослин" ([3348-12](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 34, ст. 352; 1997 р. N 35, ст. 220; 1999 р., N 34, ст. 274; 2003 р., N 28, ст. 212), виклавши його у такій редакції:

"З А К О Н У К Р А Ї Н И

Про карантин рослин

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансово-економічні основи карантину рослин, по оваження органів державної влади, їх посадових осіб, права і обов'язки юридичних та фізичних осіб, спрямовані на запобігання занесенню та поширенню відсутніх на території України регульованих шкідливих організмів, і становить частину законодавства України щодо захисту життя та здоров'я рослин.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються у такому значенні:

аналіз ризиків - процес оцінки біологічних, екологічних та економічних даних з метою визначення необхідності здійснення контролю за регульованими шкідливими організмами та необхідних фітосанітарних заходів;

антагоніст - організм (звичайно патоген), який не завдає значної шкоди рослині і може використовуватися для здійснення біологічного контролю;

біологічний контроль - це спосіб контролю за регульованими шкідливими організмами з використанням біологічних контрольних організмів чи їх природних ворогів, антагоністів, конкурентів, що самовідтворюються;

біологічний контрольний організм - природний ворог, антагоніст, конкурент або інша мікроскопічна біотична одиниця, що відтворюється сама та використовується для боротьби із регульованими шкідливими організмами;

вантаж - певна кількість об'єктів регулювання, які транспортуються з однієї країни до іншої або в межах України і на які поширюється єдиний міжнародний фітосанітарний або карантинний сертифікат (вантаж може складатися з однієї або більше партій);

визначення фітосанітарної небезпеки - процес визначення кількості регульованих шкідливих організмів, які можуть бути потенційно занесені на територію України шляхом ввезення об'єктів регулювання;

державний нагляд - діяльність державних органів у сфері карантину рослин, що здійснюється періодично, з метою забезпечення дотримання особами фітосанітарних заходів у процесі виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, в тому числі експорту, імпорту об'єктів регулювання, встановлених законодавством;

додаткова декларація - заява, що супроводжує міжнародний фітосанітарний сертифікат на вимогу країни-імпортера, в якій зазначається додаткова інформація щодо фітосанітарного стану об'єктів регулювання;

економічний поріг шкодочинності - рівень витрат на здійснення фітосанітарних заходів;

заінтересовані партнери - члени міжнародних організацій, суб'єкти договорів, стороною яких є Україна, що регулюють здійснення фітосанітарних заходів;

занесення - проникнення регульованого шкідливого організму, яке призводить до його укорінення;

зараження - присутність в об'єкті регулювання живого регульованого шкідливого організму, який становить загрозу для рослин;

зона - офіційно визначена країна, територія країни або територія декількох країн;

зона, вільна від регульованого шкідливого організму - зона, в якій науково підтверджена відсутність регульованого шкідливого організму і ця умова офіційно підтримується протягом визначеного періоду;

зона з незначною кількістю регульованих шкідливих організмів - зона, яка визначена Державною службою з карантину рослин України, у якій регульований шкідливий організм наявний у кількості, що перевищує економічний поріг шкодочинності, і підлягає нагляду, контролю та/або знищенню;

інспектування - візуальна перевірка об'єктів регулювання для визначення наявності регульованих шкідливих організмів та/або відповідності фітосанітарним правилам;

карантин - утримання об'єктів регулювання у визначених місцях для проведення їх моніторингу або подальшого інспектування, фітосанітарної експертизи та/або обробки;

карантинний дозвіл (на імпорт або транзит) - офіційний документ, що дозволяє імпорт або транзит об'єктів регулювання відповідно до визначених фітосанітарних заходів;

карантинна зона - територія, на якій запроваджено карантинний режим у зв'язку з виявленням карантинного організму;

карантинний нагляд - нагляд за імпортованим вантажем після завершення митного оформлення та/або вивезеним з карантинної зони до місця призначення;

карантинний організм - вид шкідливого організму, який у разі занесення або обмеженого поширення на території України може завдати значної шкоди рослинам і рослинним продуктам;

карантин рослин - система заходів, спрямованих на запобігання занесенню та/або поширенню регульованих шкідливих організмів або забезпечення контролю за ними (локалізації);

карантинний режим - особливий правовий режим, що передбачає систему фітосанітарних заходів, які здійснюються у карантинній зоні з метою локалізації та ліквідації карантинних організмів;

карантинний сертифікат - документ, який видається органами Державної служби з карантину рослин України та засвідчує фітосанітарний стан об'єктів регулювання, що вивозяться та/або ввозяться у карантинну зону, транспортуються територією України;

ліквідація - знищення регульованих шкідливих організмів відповідно до вимог фітосанітарних заходів;

локалізація - здійснення фітосанітарних заходів з метою запобігання поширенню регульованого шкідливого організму;

моніторинг - офіційний триваючий процес для перевірки фітосанітарного стану або статусу шкідливих організмів;

нагляд - процес збору та реєстрації державними органами у сфері карантину рослин даних про наявність або відсутність регульованого шкідливого організму у визначеній зоні за допомогою спостереження, моніторингу та інших процедур;

надзвичайні обставини - обставини, за яких підтверджена або підозрюється присутність карантинного організму в країні походження або транзиту, що може спричинити невивправну шкоду здоров'ю чутливих до цього організму рослин по всій території України чи в частині України у разі імпорту чутливих до цього організму об'єктів регулювання, які можуть переносити карантинний організм;

належний рівень фітосанітарного захисту - рівень захисту, визначений для здійснення фітосанітарних заходів;

насіння - насінневий матеріал, не призначений для споживання та переробки;

об'єкт - місце вирощування, виробництва, зберігання та переробки рослин та рослинних продуктів;

об'єкти регулювання - будь-яка рослина, продукт рослинного походження, місце зберігання, упаковка, засоби перевезення, контейнери, ґрунт та будь-які інші організми, об'єкти або матеріали, здатні переносити чи поширювати регульовані шкідливі організми;

особа - юридична та/або фізична особа;

обробка - офіційно затверджена процедура, спрямована на знищення, позбавлення здатності до росту, розвитку чи майбутньому розмноженню регульованих шкідливих організмів;

обстеження - збір та реєстрація даних огляду, моніторингу та інших процедур, пов'язаних з визначенням наявності або відсутності регульованого шкідливого організму в даній зоні (ареалі);

оцінка фітосанітарних ризиків - оцінка вірогідності, біологічних, екологічних та/або економічних наслідків занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів;

повідомлення про ризик - обмін інформацією про ризик появи, поширення регульованого шкідливого організму;

повторна фітосанітарна (арбітражна) експертиза - фітосанітарна експертиза, яка проводиться на вимогу особи, що оскаржує результати попередньої фітосанітарної експертизи;

процедура перевірки - будь-які дії з визначення фітосанітарного стану об'єктів регулювання;

пункт карантину рослин - спеціально облаштоване місце, в якому визначається фітосанітарний стан об'єкта регулювання;

регульована зона - зона, де здійснюються фітосанітарні заходи з метою запобігання занесенню та/або поширенню карантинних організмів під час ввезення або вивезення об'єкта регулювання;

регульований некарантинний шкідливий організм - некарантинний шкідливий організм, наявність якого в насінневому та садивному матеріалі справляє економічно неприйнятний вплив на очікуване використання цих рослин і внаслідок чого підлягає регулюванню;

регульований шкідливий організм - карантинний організм або регульований некарантинний шкідливий організм;

ризик - можливість наявності та вірогідний масштаб наслідків несприятливої події протягом визначеного періоду;

рослини - рослини та їх частини, у тому числі насіння частини живих рослин, фрукти, овочі, бульби, бульбоцибулини, цибулини, кореневища, зрізані квіти, гілля з пагонами і листям, зрізані дерева, культури рослинних тканин, крім тих, до яких застосовується метод заморожування або термообробки;

список A1 - перелік карантинних організмів, відсутніх у державах - членах Європейської та Середземноморської організації захисту рослин (ЄОЗР);

список A2 - перелік карантинних організмів, наявних щонайменше в одній державі - члені ЄОЗР, але не поширених, що офіційно контролюється (локалізується);

спостереження - процес збирання та обробки даних щодо наявності або відсутності регульованого шкідливого організму;

статус шкідливого організму (в зоні) - визнання державними органами у сфері карантину рослин присутності або відсутності на даний час шкідливого організму в зоні, включаючи за необхідності дані про його географічне поширення, на підставі експертної думки, що базується на поточних та минулих повідомленнях про шкідливий організм та іншій інформації;

управління ризиками - процес визначення заходів, які здійснюються з метою зменшення рівня ризику;

фітосанітарна експертиза - перевірка та аналіз об'єктів регулювання в лабораторних умовах на предмет наявності або відсутності регульованих шкідливих організмів;

фітосанітарний сертифікат - сертифікат, що засвідчує фітосанітарний стан об'єктів регулювання;

фітосанітарний стан - наявність або відсутність регульованих шкідливих організмів в об'єктах регулювання;

фітосанітарні заходи - будь-які заходи, включаючи усі відповідні закони, нормативно-правові акти, фітосанітарні правила, вимоги та процедури, що є обов'язковими для виконання органами державної влади та особами;

фітосанітарні правила - встановлені нормативно-правовими актами правила із запобігання занесенню та/або поширенню карантинних організмів та обмеження економічного впливу регульованих некарантинних шкідливих організмів, включаючи процедури фітосанітарної сертифікації;

фітосанітарна процедура - порядок, встановлений центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики у сфері карантину рослин, та спосіб застосування фітосанітарних правил, включаючи проведення огляду, обстеження, аналізу, інспектування та здійснення контролю за знезараженням об'єктів регулювання;

фумігація (вnezараження) - обробка хімічною речовиною в газоподібному стані, що повністю або головним чином охоплює товар;

шкідливий організм - будь-який вид, штам або біотип рослин, тварин, патогенний агент, шкідливий для рослин чи продуктів рослинного походження, у тому числі комахи, кліщі, грибки, бактерії, віруси, нематоди та бур'яни.

Стаття 2. Законодавство про карантин рослин

Законодавство про карантин рослин базується на Конституції України (254к/96-ВР) і складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів, що прийняті відповідно до них.

Розділ II

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ КАРАНТИНУ РОСЛИН

Стаття 3. Органи, що здійснюють державне управління у сфері карантину рослин

Державне управління у сфері карантину рослин здійснюється Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики, органами Державної служби з карантину рослин України.

Стаття 4. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері карантину рослин

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері карантину рослин належать:

забезпечення здійснення державної політики у сфері карантину рослин;

розроблення і здійснення відповідних загальнодержавних програм;

спрямування та координація діяльності органів Державної служби з карантину рослин України;

укладення міжнародних договорів від імені Уряду України, включаючи договори про визнання еквівалентності певних фітосанітарних заходів;

запровадження та скасування карантинного режиму в порядку, встановленому цим Законом;

встановлення для органів Державної служби з карантину рослин України переліку платних послуг та їх розміру;

затвердження переліку об'єктів регулювання, порядку видачі карантинного дозволу, карантинного сертифіката, фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт та строку їх дії;

здійснення інших повноважень у сфері карантину рослин відповідно до Конституції (254к/96-ВР) та законів України.

Стаття 5. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики у сфері карантину рослин

До повноважень центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики належать:

видання наказів з управління у сфері карантину рослин;

здійснення державної політики у сфері карантину рослин;

призначення і звільнення з посади керівника та заступників керівника Головної державної інспекції з карантину рослин України;

затвердження переліку регульованих шкідливих організмів;

затвердження організаційної структури і штатної чисельності Державної служби з карантину рослин України;

здійснення інших повноважень у сфері карантину рослин відповідно до закону.

Стаття 6. Завдання та система Державної служби з карантину рослин України

Завданнями Державної служби з карантину рослин України є:

охорона території України від занесення регульованих шкідливих організмів;

виявлення, локалізація і ліквідація регульованих шкідливих організмів;

запобігання проникненню регульованих шкідливих організмів у зони, вільні від таких регульованих шкідливих організмів на території України;

здійснення державного контролю за дотриманням карантинного режиму і проведенням заходів з карантину рослин при вирощуванні, заготівлі, вивезенні, ввезенні, транспортуванні, зберіганні, переробці, реалізації та використанні об'єктів регулювання;

реєстрація осіб, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану з виробництвом та обігом об'єктів регулювання.

Державна служба з карантину рослин України включає:

Головну державну інспекцію з карантину рослин України, що знаходиться у сфері управління центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики і підпорядковується йому;

Центральну науково-дослідну карантинну лабораторію, яка знаходиться у віданні Головної державної інспекції з карантину рослин України;

державні інспекції з карантину рослин Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, пункти карантину рослин у районах, морських, річкових портах (на пристанях), на відповідних залізничних станціях, в аеропортах (на аеродромах), на підприємствах поштового зв'язку, шосейних шляхах, автовокзалах, автостанціях, пунктах пропуску на державному кордоні України, зональні та обласні карантинні лабораторії.

У разі необхідності пункти карантину рослин можуть створюватись і на інших об'єктах, діяльність яких пов'язана із заготівлею, вивезенням, ввезенням, транспортуванням, реалізацією і використанням об'єктів регулювання.

Стаття 7. Повноваження Головної державної інспекції з карантину рослин України

До повноважень Головної державної інспекції з карантину рослин України належать:

визначення відповідно до закону порядку ввезення, вивезення та використання рослин і рослинних продуктів, у тому числі за погодженням з карантинними службами інших держав відповідно до міжнародних договорів України;

вивчення видового складу, біології та екології регульованих шкідливих організмів, розробка прогнозу їх поширення з метою запобігання занесенню та/або поширенню;

розробка проектів нормативно-правових актів у сфері карантину рослин;

ведення баз даних та інформування громадськості та заінтересованих партнерів про виявлення, наявність, поширення, локалізацію та за необхідності ліквідацію регульованих шкідливих організмів;

проведення інспектування та фітосанітарної експертизи об'єктів регулювання;

здійснення державного контролю за виконанням фітосанітарних заходів;

видача відповідно до закону карантинних дозволів;

здійснення координації моніторингу, виявлення та ідентифікації регульованих шкідливих організмів в Україні;

підготовка переліку регульованих шкідливих організмів;

підготовка переліку об'єктів регулювання;

здійснення контролю за використанням біологічних контрольних організмів;

внесення подання до Кабінету Міністрів України про запровадження або скасування карантинного режиму;

проведення науково-дослідних робіт у сфері карантину рослин;

контроль за проведенням фумігації (знезараження) особами об'єктів регулювання, які переміщуються через державний кордон України та/або кордони карантинних зон;

призначення і звільнення з посад керівників державних інспекцій з карантину рослин (їх заступників) Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя;

представництво України у міжнародних організаціях відповідно до встановленого законом порядку;

проведення спеціальних досліджень спільно з національними організаціями з карантину та захисту рослин інших країн щодо оцінки відповідності (невідповідності) об'єктів регулювання фітосанітарним правилам;

надання повідомлень заінтересованим партнерам про фітосанітарні заборони чи обмеження;

встановлення спеціально визначеного відсотка вантажів, які підлягають вибірковому фітосанітарному прикордонному контролю;

ведення загальнодержавного реєстру осіб, діяльність яких відповідно до статті 27 цього Закону підлягає реєстрації;

надання відповідей на запити стосовно фітосанітарних заходів.

Проведення фумігації (знезараження) об'єктів регулювання, які переміщуються через державний кордон України та карантинні зони, підлягає ліцензуванню відповідно до закону.

Державна служба з карантину рослин України для виконання своїх повноважень взаємодіє із центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим та місцевими державними адміністраціями.

Стаття 8. Повноваження державних інспекцій з карантину рослин Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя

До повноважень державних інспекцій з карантину рослин Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя належать:

видача фітосанітарних та карантинних сертифікатів на рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти регулювання;

інспектування та проведення фітосанітарної експертизи рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів регулювання, що переміщуються територією України, через державний кордон України та

карантинні зони (у тому числі тих, що надходять у багажі, поштових відправленнях і ручній поклажі пасажирів);

реєстрація осіб, діяльність яких відповідно до статті 27 цього Закону підлягає реєстрації;

організація та контроль за проведенням обробки і фумігації (зnezараження) рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів регулювання, які переміщуються через державний кордон України та карантинні зони;

здійснення державного контролю за проведенням фітосанітарних заходів, що застосовуються до карантинних організмів відповідно до закону та міжнародних договорів України;

організація і проведення систематичних обстежень земель сільськогосподарського призначення і земель лісового фонду, пунктів карантину рослин та прилеглої до них території, місць обігу рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів регулювання;

здійснення державного контролю за діяльністю розсадників, державних сортодільниць, оранжерей і теплиць, діяльність яких пов'язана з обігом рослин, насіння і садивного матеріалу;

здійснення державного контролю за виробництвом та обігом рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів регулювання;

вжиття відповідно до законодавства термінових заходів для локалізації та ліквідації карантинних організмів, запобігання їх поширенню;

здійснення термінових заходів для локалізації та/або ліквідації карантинних організмів;

поширення інформації у сфері карантину рослин серед осіб;

поширення інформації та за необхідності запровадження навчання виробників рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів регулювання стосовно ідентифікації відповідних карантинних організмів;

внесення подань до відповідних державних адміністрацій про запровадження та скасування карантинного режиму.

Стаття 9. Посадові особи, які здійснюють державний контроль з карантину рослин

Організація та здійснення державного контролю покладаються на Головного державного інспектора з карантину рослин України, головних державних інспекторів з карантину рослин Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, їх заступників і державних інспекторів з карантину рослин.

Головним державним інспектором з карантину рослин України є керівник Головної державної інспекції з карантину рослин України,

який призначається і звільняється з посади центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики.

Керівник Головної державної інспекції з карантину рослин України має заступників, у тому числі одного першого, які призначаються і звільняються з посади за поданням керівника Головної державної інспекції з карантину рослин України центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики.

Керівники державних інспекцій з карантину рослин (їх заступники) Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя призначаються і звільняються з посади керівником Головної державної інспекції з карантину рослин України. Керівники державних інспекцій з карантину рослин Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя є головними державними інспекторами з карантину рослин відповідно Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя.

Державними інспекторами з карантину рослин є спеціалісти Державної служби з карантину рослин України.

На посадових осіб, яким надано повноваження державних інспекторів з карантину рослин, поширюється дія Закону України "Про державну службу" ([3723-12](#)).

Посадовим особам, яким надано повноваження державних інспекторів з карантину рослин, стаж державної служби зараховується з дня набрання чинності Законом України "Про карантин рослин".

Завідувачі Центральною науково-дослідною, зональними, обласними та міськими карантинними лабораторіями, пунктами карантину рослин у районах, у морських, річкових портах (на пристанях), на відповідних залізничних станціях, в аеропортах (на аеродромах), на підприємствах поштового зв'язку, автомобільних шляхах сполучення, автовокзалах, автостанціях, ринках, пунктах пропуску на державному кордоні України, митницях призначаються і звільняються з посади керівником Головної державної інспекції з карантину рослин України.

Державні інспектори з карантину рослин забезпечуються форменим одягом за рахунок коштів Державного бюджету України.

Зразки форменого одягу та знаки розрізнення, строки їх носіння та порядок забезпечення встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Права та обов'язки посадових осіб, які здійснюють державний контроль та нагляд

Головний державний інспектор з карантину рослин України, Головний державний інспектор з карантину рослин Автономної Республіки Крим, головні державні інспектори з карантину рослин областей, міст Києва і Севастополя очолюють відповідну інспекцію з карантину рослин, здійснюють державний контроль за додержанням законодавства у сфері карантину рослин.

Державні інспектори з карантину рослин у межах своїх повноважень мають право:

проводити фітосанітарні процедури до об'єктів регулювання;

затримувати об'єкти регулювання для інспектування та фітосанітарної експертизи, якщо вони переміщуються без відповідних фітосанітарних документів або не відповідають фітосанітарним вимогам;

здійснювати державний контроль та нагляд, інспектування та моніторинг відповідної території, об'єктів регулювання;

отримувати інформацію, необхідну для здійснення повноважень відповідно до закону;

проводити відбір зразків з партії рослин і рослинних продуктів для проведення фітосанітарної експертизи відповідно до закону;

видавати в межах своїх повноважень розпорядження, що підлягають обов'язковому виконанню, на здійснення фітосанітарних заходів;

надавати висновки органам страхування щодо завданих збитків внаслідок ліквідації карантинних організмів;

накладати у порядку, встановленому законом, адміністративні стягнення на осіб, винних у порушенні законодавства про карантин рослин;

безперешкодного доступу до потужностей (об'єктів) виробництва та обігу об'єктів регулювання рослин за наявності підстав для проведення перевірок, визначених цим та іншими законами України, та за умови надання особам офіційного направлення на перевірку, в якому зазначаються дата його видачі, назва органу Державної служби з карантину рослин України, мета, вид перевірки, підстави, дата початку та дата закінчення перевірки, посади, звання та прізвища посадових осіб органу Державної служби з карантину рослин України, які проводитимуть перевірку. Направлення на перевірку є дійсним за умови наявності підпису керівника органу Державної служби з карантину рослин України, скріпленого печаткою органу Державної служби з карантину рослин України. Ненадання цих документів або їх надання з порушенням вимог, встановлених у цій статті, є підставою для недопущення посадових осіб органу Державної служби з карантину рослин України до проведення перевірки. Проведення перевірок органами Державної служби з карантину рослин України не повинно порушувати встановленого режиму роботи осіб.

Головний державний інспектор з карантину рослин України, Головний державний інспектор з карантину рослин Автономної Республіки Крим, головні державні інспектори з карантину рослин областей, міст Києва і Севастополя та державні інспектори з карантину рослин зобов'язані:

у разі виявлення карантинних організмів протягом доби внести відповідні подання про запровадження карантинного режиму;

діяти на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені законом, і додержуватися вимог нормативно-правових актів у сфері карантину рослин;

забезпечувати конфіденційність будь-якої інформації, яка становить комерційну таємницю, за винятком випадків, передбачених законом;

надавати документи, які засвідчують їх повноваження;

надавати власникам об'єктів регулювання, які підлягають державному контролю, акти про результати нагляду, інспектування та моніторингу.

За порушення вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів державні інспектори з карантину рослин несуть передбачену законом відповідальність.

Стаття 11. Гарантії діяльності посадових осіб, які здійснюють державний контроль та нагляд

Головний державний інспектор з карантину рослин України, Головний державний інспектор з карантину рослин Автономної Республіки Крим, головні державні інспектори з карантину рослин областей, міст Києва і Севастополя, державні інспектори з карантину рослин у своїй діяльності незалежні і керуються Конституцією України (254к/96-ВР), цим Законом, іншими нормативно-правовими актами.

Рішення державного інспектора з карантину рослин щодо заборони вирощування, вивезення, ввезення, транспортування (у тому числі експорту, імпорту, транзиту), зберігання, реалізації чи використання об'єктів регулювання, прийняті в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання.

Образа посадової особи, що здійснює державний контроль з карантину рослин, а також опір, погрози, насильство та інші дії, що перешкоджають виконанню покладених на неї обов'язків та повноважень, тягнуть за собою відповідальність згідно із законом.

Стаття 12. Права та обов'язки осіб щодо карантину рослин

Особи, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану з виробництвом, переробкою, зберіганням, транспортуванням і торгівлею рослинами та рослинними продуктами, мають право одержувати від органів Державної служби з карантину рослин України інформацію про фітосанітарний стан на відповідній території.

Особам, яким завдано шкоду внаслідок запровадження карантинного режиму або у зв'язку з проведенням робіт щодо ліквідації карантинних організмів, збитки відшкодовуються відповідно до закону.

Особи, майно яких використовувалося з метою запобігання поширенню і ліквідації карантинних організмів, мають право на відшкодування завданих їм збитків відповідно до закону та у порядку і розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Особи, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану з виробництвом, переробкою, зберіганням, транспортуванням, торгівлею рослинами і рослинними продуктами, зобов'язані:

виконувати фітосанітарні правила та здійснювати фітосанітарні заходи;

виконувати розпорядження органів Державної служби з карантину рослин України щодо проведення відповідних карантинних заходів;

zareєструватися у відповідній інспекції з карантину рослин, якщо це вимагається згідно із статтею 27 цього Закону;

подавати на вимогу спеціалістів Державної служби з карантину рослин України відомості про об'єкти регулювання;

здійснювати систематичний моніторинг земельних угідь, які належать їм на правах власності або користування, а також потужностей (об'єктів), на яких здійснюється виробництво та/або обіг рослин, продуктів рослинного походження з метою виявлення регульованих шкідливих організмів;

надавати інспекторам з карантину рослин безперешкодно доступ до об'єктів регулювання на будь-якій стадії виробництва, переробки чи обігу для проведення інспектування, перевірки документації та відбору зразків від об'єктів регулювання для визнання їх фітосанітарного стану в порядку, передбаченому цим Законом;

сприяти проведенню карантинних заходів у карантинних та прилеглих до них зонах у разі виявлення карантинних організмів;

зберігати усі фітосанітарні сертифікати, карантинні сертифікати та карантинні дозволи протягом одного року починаючи з дати видачі.

Правила фітосанітарного контролю є обов'язковими для виконання органами державної влади та особами.

Особи та органи державної влади зобов'язані сприяти державним інспекторам з карантину рослин у виконанні ними своїх повноважень.

Стаття 13. Фітосанітарна експертиза

Фітосанітарна експертиза об'єктів регулювання проводиться з метою виявлення та/або ідентифікації регульованих шкідливих організмів. Фітосанітарну експертизу проводять карантинні лабораторії Державної служби з карантину рослин України, акредитовані згідно із законом та уповноважені Головною державною інспекцією з карантину рослин України проводити необхідний аналіз відповідно до міжнародних стандартів, інструкцій та рекомендацій.

Центральна науково-дослідна карантинна лабораторія організовує проведення науково-дослідних робіт у сфері карантину рослин, аналізу ризику, надає карантинним лабораторіям, зазначеним у частині першій цієї статті, методичну допомогу з питань карантинної лабораторної діагностики.

Центральна науково-дослідна карантинна лабораторія проводить повторну фітосанітарну (арбітражну) експертизу на запит особи. Результати повторної фітосанітарної (арбітражної) експертизи вважаються остаточними.

Порядок проведення повторної фітосанітарної (арбітражної) експертизи затверджується центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики.

Розділ III

РОЗРОБКА ТА ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОСАНІТАРНИХ ЗАХОДІВ

Стаття 14. Цілі фітосанітарних заходів

Органи, що здійснюють державне управління у сфері карантину рослин, вживають необхідні фітосанітарні заходи з метою досягнення таких цілей:

захист життя та здоров'я рослин на території України від ризиків внаслідок занесення та/або поширення регульованих шкідливих організмів в Україні або зменшення цих ризиків;

запобігання або обмеження будь-якої шкоди внаслідок занесення та/або поширення регульованих шкідливих організмів.

Стаття 15. Належний рівень фітосанітарного захисту

Центральний орган виконавчої влади з питань аграрної політики визначає належний рівень фітосанітарного захисту.

Належний рівень фітосанітарного захисту визначається на підставі:

підтверженої наявності регульованих шкідливих організмів в Україні;

прогнозованої оцінки економічних витрат для сільськогосподарського та/або лісового виробництва, пов'язаних з занесенням або подальшим поширенням регульованих шкідливих організмів в Україні;

визначення рівня ризику, прийняттого для сусідніх країн та заінтересованих партнерів;

міжнародних стандартів, інструкцій та рекомендацій;

мінімізації негативного впливу фітосанітарних заходів на міжнародну та внутрішню торгівлю.

Стаття 16. Розробка, перегляд, внесення змін та прийняття фітосанітарних заходів

Фітосанітарні заходи розробляються та/або переглядаються Головною державною інспекцією з карантину рослин України і

приймаються відповідними органами державної влади згідно з їх повноваженнями.

Розробка та перегляд фітосанітарних заходів проводиться на підставі:

наукових принципів, відповідних процесів та методів виробництва;

відповідності методам інспектування, відбору зразків та проведення фітосанітарної експертизи;

рівня поширеності регульованих шкідливих організмів, наявності зон, у яких відсутні регульовані шкідливі організми, або зон з незначною їх кількістю;

екологічних умов та умов навколишнього природного середовища;

методів обробки;

міжнародних стандартів у сфері карантину та захисту рослин;

результатів аналізу ризику, проведеного за методикою, розробленою міжнародними організаціями;

інформації, отриманої від міжнародних організацій, що використовується заінтересованими партнерами.

Під час розроблення та здійснення фітосанітарних заходів щодо імпортованих об'єктів регулювання необхідно враховувати статус регульованих шкідливих організмів в Україні порівнюючи із статусом регульованих шкідливих організмів у країні походження.

Забороняється довільна або необґрунтована дискримінація заінтересованих партнерів, що імпортують до України об'єкти регулювання з країн, у яких статус регульованого шкідливого організму такий, як в Україні.

Фітосанітарні заходи, які здійснюються в іншій країні, вважаються еквівалентними тим, що застосовуються в Україні, якщо така країна об'єктивно доведе, що ці заходи відповідають рівню захисту рослин або перевищують його порівняно з тими, що здійснюються в Україні.

Фітосанітарні заходи, включаючи фітосанітарні правила, підлягають перегляду та оновленню в міру надходження нової науково обґрунтованої інформації або важливих (істотних) коментарів від заінтересованих партнерів.

Фітосанітарні заходи переглядаються не пізніше ніж протягом шести місяців після їх прийняття або останнього перегляду.

Усі фітосанітарні заходи, прийняті за надзвичайних обставин, переглядаються та оновлюються не пізніше 6 місяців від дати їх прийняття або останнього перегляду, з метою забезпечення того, щоб

такі заходи досягали, але не перевищували належний рівень фітосанітарного захисту.

Проведення огляду, обстеження, аналізу, знезараження та інспектування (оформлення фітосанітарного та карантинного сертифікатів) об'єктів регулювання здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Проведення аналізу ризику та управління ризиком

Результати аналізу ризику об'єктів регулювання оформляються письмово і повинні містити таку інформацію:

мета проведення аналізу;

факти виявлення регульованих шкідливих організмів та шляхи їх проникнення (носії, тип передачі), укорінення та поширення;

джерела інформації;

висновки щодо оцінки фітосанітарного ризику, включаючи вірогідність заподіяння шкоди рослинам та наслідки, що можуть бути цим викликані;

варіанти управління ризиком та причини, за якими відхиляються альтернативні варіанти.

Результати аналізу ризику в письмовій та електронній формі повинні бути доступні для всіх заінтересованих осіб – як українських, так і іноземних.

Проведення аналізу ризику здійснюється Головною державною інспекцією з карантину рослин України.

Управління ризиком полягає у зменненні ризику для життя та здоров'я рослин відповідно до належного рівня фітосанітарного захисту, який встановлений в Україні.

При розгляді альтернативних варіантів зменшення ризику занесення карантинних організмів визначені фітосанітарні заходи не повинні обмежувати торгівлю більше, ніж необхідно для досягнення належного рівня фітосанітарного захисту, враховуючи технічну та економічну доцільність запропонованих альтернативних заходів.

Стаття 18. Визначення ефективності іноземної національної організації захисту рослин

Визначення ефективності іноземної національної організації захисту рослин ґрунтується на об'єктивних критеріях, встановлених Секретаріатом Міжнародної конвенції з захисту рослин.

При визначенні ефективності іноземної національної організації захисту рослин також враховується періодичність визнання недійсними фітосанітарних сертифікатів, які засвідчують відсутність регульованих шкідливих організмів у вантажі з об'єктами регулювання, що імпортується і які були видані уповноваженою посадовою особою

іноземної національної організації захисту рослин на вантаж з об'єктами регулювання, що імпортується, але були визнані недійсними в результаті фітосанітарної експертизи зразків цього вантажу.

Усі розглянуті фактори та відповідні висновки, зроблені під час оцінки ефективності іноземної національної організації захисту рослин, документуються та надаються іноземній національній організації захисту рослин за її запитом. У разі якщо іноземна країна звертається із запитом про проведення консультацій та надання коментарів щодо оцінки її ефективності, розпочинаються консультації, а результати та пояснення аналізуються на предмет наявності підстав перегляду оцінки ефективності іноземної національної організації захисту рослин.

Стаття 19. Повідомлення про здійснення фітосанітарних заходів

Для повідомлення про здійснення фітосанітарних заходів Головна державна інспекція з карантину рослин України:

у триденний строк після завершення розроблення фітосанітарних заходів розміщує у періодичних виданнях відповідне повідомлення;

інформує про фітосанітарні заходи Центр обробки запитів країн - членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі (далі - Центр обробки запитів), який доводить їх до країн - членів цієї організації з метою зменшення впливу на експортні можливості заінтересованих партнерів.

Повідомлення публікується не пізніше ніж за 60 днів до здійснення фітосанітарного заходу. Повідомлення складається за формою та вимогами відповідних міжнародних організацій або міжнародних договорів. У повідомленні зазначаються об'єкти регулювання, яких стосується та/або на які вплине фітосанітарний захід, з коротким змістом та обґрунтуванням щодо здійсненого заходу.

На письмовий запит осіб чи заінтересованих партнерів Головна державна інспекція з карантину рослин України надає інформацію щодо фітосанітарних заходів із зазначенням у разі потреби положень, що істотно відрізняються від міжнародних стандартів.

Головна державна інспекція з карантину рослин України розглядає письмові коментарі щодо надзвичайного фітосанітарного заходу, отримані від заінтересованих партнерів та осіб, і за їх письмовим запитом обговорює такі коментарі і враховує їх та результати обговорень при розгляді питання про внесення змін до надзвичайного фітосанітарного заходу.

У разі виникнення надзвичайних обставин та, як наслідок, здійснення фітосанітарного заходу повідомлення публікується в офіційних друкованих виданнях органів державної влади.

Головна державна інспекція з карантину рослин України визначає вплив надзвичайного фітосанітарного заходу на експортні можливості заінтересованих партнерів.

Стаття 20. Документація фітосанітарних заходів

Головна державна інспекція з карантину рослин України протягом 10 календарних днів відповідає на всі питання та запити, пов'язані з фітосанітарними заходами, які отримані від Центру обробки запитів і включають:

ухвалені або запропоновані фітосанітарні заходи;

процедури контролю, інспектування та ухвалення;

процедури оцінки фітосанітарного ризику, фактори, що беруться до уваги, та методи визначення належного рівня фітосанітарного захисту;

членство та участь України у відповідних міжнародних організаціях або відповідних міжнародних договорах стосовно фітосанітарних заходів та тексти таких договорів.

Кабінет Міністрів України встановлює розмір плати, що стягується, за надання інформації заінтересованим партнерам та особам.

Стаття 21. Опублікування та здійснення фітосанітарних заходів

Фітосанітарні заходи в триденний термін після їх прийняття публікуються в офіційних друкованих виданнях відповідних органів державної влади.

Фітосанітарні заходи здійснюються не раніше ніж через 6 місяців після опублікування, за винятком надзвичайних фітосанітарних заходів.

Стаття 22. Принципи застосування фітосанітарних заходів

Головна державна інспекція з карантину рослин України під час здійснення фітосанітарних заходів враховує:

обсяги, необхідні для досягнення мети, зазначеної у статті 15 цього Закону;

недопущення прихованого обмеження для міжнародної торгівлі;

уникнення довільного їх встановлення або дискримінації міжнародної торгівлі.

Стаття 23. Договори щодо еквівалентності фітосанітарних заходів

Головна державна інспекція з карантину рослин України на вимогу заінтересованих партнерів проводить консультації про визнання еквівалентності фітосанітарних заходів з метою подальшого укладення договорів про таку еквівалентність відповідно до закону.

Стаття 24. Принципи процедур перевірки, інспектування та ухвалення

Головна державна інспекція з карантину рослин України забезпечує проведення перевірки, інспектування та ухвалення фітосанітарних заходів на підставі:

відповідності вимогам міжнародних стандартів у сфері карантину та захисту рослин;

контролю за їх виконанням;

відбору зразків від об'єктів регулювання;

звернення особи про проведення перевірки, інспектування та ухвалення;

повідомлення особи про очікуваний час завершення цих процедур;

попередньо отриманих результатів про фітосанітарний стан;

науково обґрунтованої інформації, необхідної для проведення перевірки, інспектування та ухвалення;

захисту комерційних інтересів заявника;

оплати за проведення процедури перевірки, інспектування та ухвалення.